

Міністерство освіти і науки України
Поліський національний університет
Кафедра бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

ВИХОВАНЕЦЬ РУСЛАНА ПАВЛІВНА

УДК 657.471.12

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ В ОРГАНАХ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**

Спеціальність 071 – облік і оподаткування

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і тестів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Руслана ВИХОВАНЕЦЬ

Науковий керівник
Суліменко Лариса Антонівна
кандидат економічних наук, професор

Житомир – 2023

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Поліського національного університету

Рецензент:

завідувач кафедри фінансів і кредиту Поліського національного університету,
к.е.н., проф. Дема Дмитро Іванович

Висновок комісії за результатами попереднього захисту:

допустити до захисту

Голова комісії _____ Тетяна ГАЙДУЧОК
(підпис) (прізвище та ініціали)

Висновок кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту за
результатами попереднього захисту:

допустити до захисту

Протокол засідання кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та
аудиту № 9 від 12 грудня 2023 року

В.о. завідувача кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Наталія МАЛЮГА _____
(підпис)

«12» грудня 2023 р.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Студентка ВИХОВАНЕЦЬ Руслана Павлівна захистив(ла) кваліфікаційну
роботу з оцінкою: сума балів за 100-бальною шкалою _____, за університетською
шкалою _____

Секретар ЕК _____ Ганна МАЙДУДА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Анотація

Вихованець Р.П. Організація обліку та контролю доходів в органах місцевого самоврядування. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістр за спеціальністю 071 – облік і оподаткування. – Поліський національний університет Міністерства освіти і науки України, Житомир. 2023.

У випускній роботі розглянуті теоретичні засади та надані практичні рекомендації щодо поліпшення організації обліку та контролю у формуванні інформаційних ресурсів для управління доходами бюджетних установ.

Підкреслено, що бухгалтерський облік в бюджетних установах є системою контролю за наявністю та рухом бюджетних та позабюджетних коштів, заснованою на загальноприйнятих принципах міжнародної практики. Він виконує управлінську, контрольну та інформаційну функції та має певні особливості. У бухгалтерському обліку бюджетних установ особливою складністю та відповідальністю вирізняється облік доходів.

Під час проведення дослідження для покращення обліку доходів у Краснопільській сільській раді ми запропонували розширення синтетичного субрахунку 7011 "Бюджетні асигнування" шляхом визначення аналітичних рахунків: 70110 "Бюджетні асигнування з державного бюджету" та 70111 "Бюджетні асигнування з місцевого бюджету". Також, в умовах реформування бухгалтерського обліку, ми рекомендуємо включити в наказ про облікову політику ті невирішені питання, які залишаються невирішеними на законодавчому рівні.

Ключові слова: доходи, бюджетні установи, облік, контроль, місцеве самоврядування.

Abstract

Vykhovanets' R. Organization of revenue accounting and control in local self-government bodies. - Manuscript.

Qualification work for obtaining a master's degree in specialty 071 - accounting and taxation. – Polis National University of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Zhytomyr. 2023.

The thesis examines the theoretical principles and provides practical recommendations for improving the organization of accounting and control in the formation of information resources for managing the revenues of budget institutions.

It is emphasized that accounting in budgetary institutions is a system of control over the availability and movement of budgetary and extra-budgetary funds, based on generally accepted principles of international practice. It performs management, control and information functions and has certain features. In the accounting of budget institutions, income accounting is characterized by special complexity and responsibility.

During the study to improve revenue accounting in the Krasnopil Village Council, we proposed expanding the synthetic subaccount 7011 "Budget appropriations" by defining analytical accounts: 70110 "Budget appropriations from the state budget" and 70111 "Budget appropriations from the local budget." Also, in terms of accounting reform, we recommend including in the order on accounting policy those unresolved issues that remain unresolved at the legislative level.

Keywords: revenues, budgetary institutions, accounting, control, local self-government.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ	9
1.1. Економічний зміст доходів	9
1.2. Організація обліку та контроль доходів	13
1.3. Характеристика та аналіз господарської діяльності органів місцевого самоврядування	17
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ДОХОДІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	22
2.1. Завдання і роль системи обліку і контролю доходів в органах місцевого самоврядування	22
2.2. Облік доходів в органах місцевого самоврядування	24
2.3. Контроль доходів в органах місцевого самоврядування	28
ВИСНОВКИ	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	35
ДОДАТКИ	43

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. На поточному етапі розвитку економіки країни бухгалтерський облік у бюджетних установах функціонує як система контролю за рухом бюджетних та позабюджетних коштів, відповідаючи загальноприйнятим у міжнародній практиці принципам. Найбільш важливими об'єктами обліку в таких установах є доходи, видатки та результати виконання кошторису. Серед всіх складових системи бухгалтерського обліку в бюджетних установах, саме облік доходів і видатків становить найбільший обсяг роботи та несе найбільшу відповідальність.

Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах та впровадження ефективної облікової політики у сфері державних фінансів грають важливу роль у регулюванні економічного розвитку країни в умовах переходу до ринкових відносин. Проте існуюча система бухгалтерського обліку, зокрема обліку доходів, не повністю відповідає сучасній господарській практиці бюджетних установ.

Останні роки відзначаються збільшенням уваги, яку приділяють професійні економісти та бухгалтери питанням удосконалення організації обліку в установах, що фінансуються за рахунок бюджетних коштів. Сьогодні вони вважають розробку та впровадження в державному секторі національних стандартів на основі міжнародних ключовим напрямом модернізації обліку та звітності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сьогодні наукову спільноту цікавлять проблеми систематизації інформації з обліку, контролю та аналізу діяльності установ державного сектору та розроблення рекомендацій з метою удосконалення системи бюджетного обліку, що відобразилося у великій кількості наукових праць. Такі видатні представники континентальної та американських наукових шкіл, як Ш. Бланкарт, Р. Масгрейв, У. Уотс, Ч. Тіб, та Х. Циммерман, розглянули методичні питання організації обліку доходів бюджетних установ, зокрема класифікаційні ознаки, документальне забезпечення та інше. У вітчизняних науковців, що займаються проблемами організації обліку бюджетних

установ, можна виділити таких як П.Й. Атамас, Р.Т. Джога, О.О. Левицька, В.І. Лемішовський, С.В. Свірко та інших.

В останні часи спостерігається зростання зацікавленості у проблемах обліку доходів в бюджетних установах, хоча деякі аспекти їх сутності, класифікації та визнання все ще залишаються недостатньо вивченими. Ці питання стають особливо актуальними у зв'язку з поширенням ринкових відносин у бюджетній сфері України та реформуванням вітчизняної облікової системи згідно з міжнародними стандартами.

Законодавчі зміни дозволили наблизити бухгалтерський облік бюджетних установ до загальноприйнятих принципів міжнародної практики. Однак деякі питання, пов'язані з застосуванням нових положень, залишаються невирішеними. Це особливо стосується обліку доходів, який є однією з найскладніших та найвідповідальніших категорій у обліковому процесі бюджетних установ.

Мета і завдання дослідження. Мета кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних та розробці науково-практичних рекомендацій спрямованих на удосконалення організації обліку та контролю доходів. Це є важливою передумовою для підвищення ефективності процесів управління в органах місцевого самоврядування України.

Для досягнення мети у кваліфікаційній роботі поставлено та вирішено наступні **завдання**:

- розкрити економічну сутність доходів бюджетних установ;
- дослідити організацію обліку та контролю доходів бюджетних установ;
- провести аналіз господарської діяльності органах місцевого самоврядування;
- визначити завдання і роль системи обліку доходів;
- розглянути порядок ведення обліку та контролю доходів в органах місцевого самоврядування.

Об'єктом дослідження є господарські операції, пов'язані з обліком та контролем доходів в органах місцевого самоврядування.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти обліком та контролем доходів в органах місцевого самоврядування.

Методи дослідження. В основі дослідження лежать такі методи, як діалектичний, абстрактно-логічний метод (застосовується для роботи з теоретичними узагальненнями основних результатів аналізу доходів), метод порівняння (використовується для аналізу кількісних та якісних показників сучасного стану та економічної ефективності господарської діяльності органів місцевого самоврядування), монографічний (дослідження проблеми організації обліку та аналізу доходів проведене на прикладі досліджуваного підприємства), метод моделювання та табличний метод.

Інформаційна база дослідження. Основу інформаційної бази дослідження склали законодавчі та нормативні документи України, положення і стандарти бухгалтерського обліку; праці вітчизняних та іноземних вчених з питань обліку та контролю. Водночас, для отримання практичної інформації для дослідження були використані первинні документи, форми статистичної, фінансової та податкової звітності, які були отримані безпосередньо на досліджуваній бюджетній установі.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що їх реалізація на практиці допоможе поліпшити методологію та організацію обліку та контролю доходів в органах місцевого самоврядування. Впровадження результатів дослідження дозволить підвищити оперативність та аналітичність облікової інформації, розуміння фінансової звітності підприємства та зміцнити контроль за формуванням і динамікою доходів відповідно до законодавчих вимог, статуту та облікової політики бюджетної установи.

Структура кваліфікаційної роботи включає вступ, два розділи, висновки, список використаних джерел (61 джерело), додатки. Загальний обсяг роботи складає 41 сторінку. У роботі міститься 9 рисунків, 13 таблиць.

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ

1.1. Економічний зміст доходів

Бюджетні установи, як неприбуткові організації, отримують доходи та використовують кошти, лише на підставі затвердженого кошторису. Цей документ надає установі право на отримання доходів та здійснення видатків, визначає обсяг та цільове призначення коштів на бюджетний період [18].

Доходи, видатки та витрати бюджетних установ обліковуються окремо, проте в системі бухгалтерського обліку вони взаємозв'язані за причинно-наслідковим принципом (рис. 1.1).

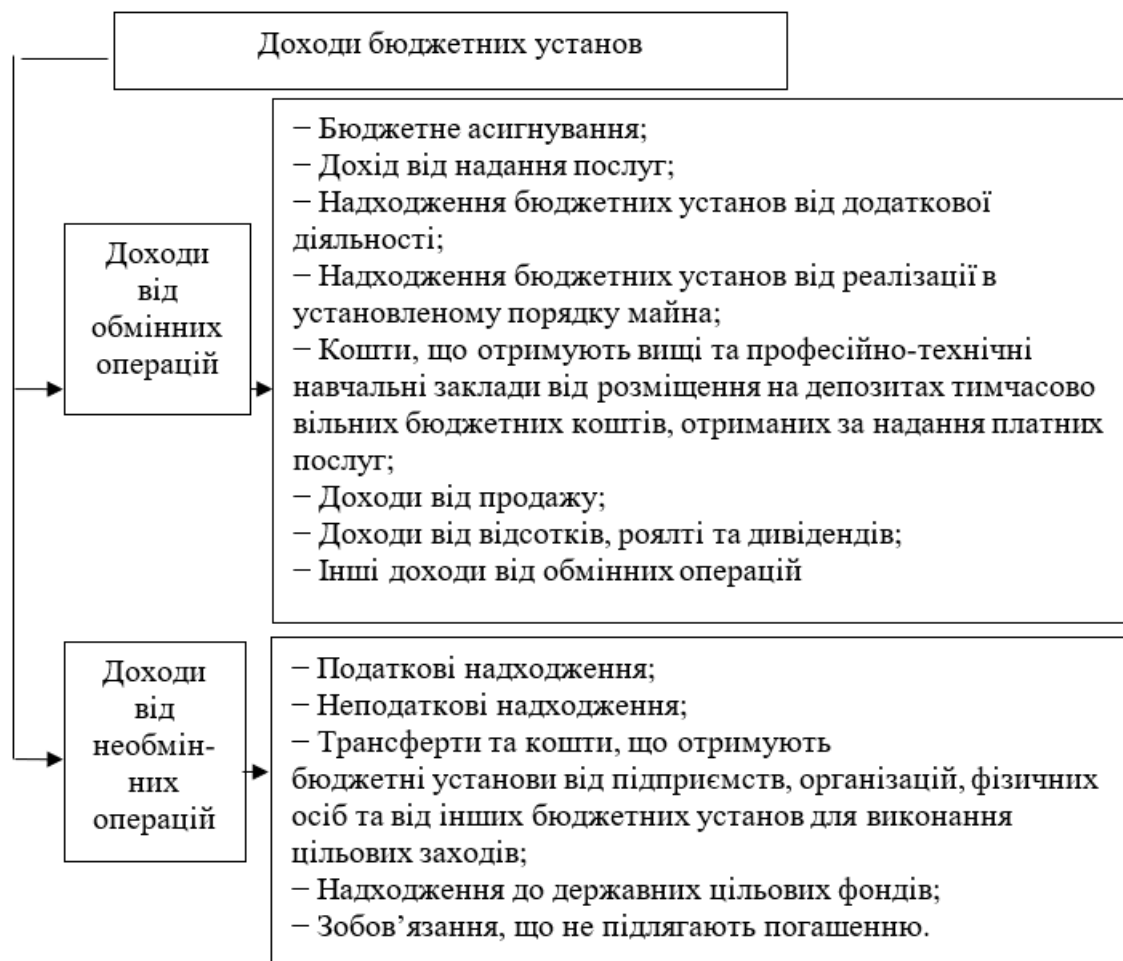
Рис. 1.1. Взаємозв'язок доходів, видатків та витрат бюджетних установ

Джерело: узагальнено автором за [18]

У загальній системі бухгалтерського обліку бюджетних установ особливою складністю та відповідальністю відзначається облік доходів і видатків, що

підтверджується його альтернативною назвою — облік виконання кошторису доходів і видатків. Отже, організація обліку цих напрямків потребує докладної уваги та ретельної розробки.

Інформація про доходи, яка формується в бухгалтерському обліку, є важливим джерелом для управлінських рішень, тому успішність функціонування системи управління бюджетною установою залежить від її достовірності та точності. Класифікацію доходів і видатків бюджетних установ згідно з НП(С)БОДС можна знайти на рис. 1.2.

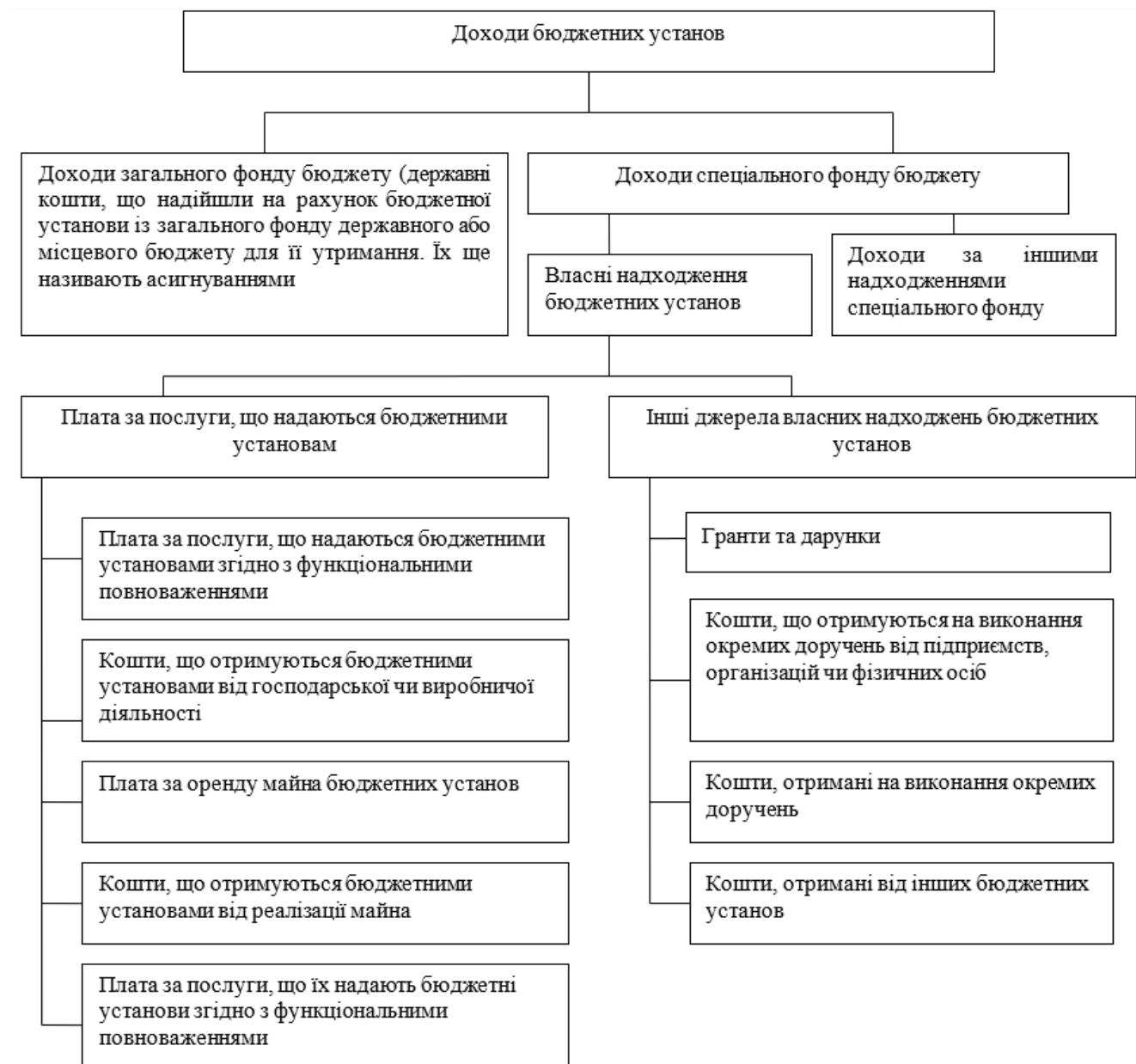

Рис. 1.2. Класифікація доходів бюджетних установ згідно з НП(С)БОДС

Джерело: узагальнено автором

Основним фінансовим документом бюджетної установи є кошторис доходів і видатків, який визначає обсяг і розподіл коштів для здійснення функцій та

досягнення поставлених цілей протягом бюджетного періоду відповідно до бюджетних призначень. Оскільки кошторис є планом доходів і видатків бюджетної установи, то сам документ складається з двох частин: дохідної і видаткової. Залежно від джерел утворення, доходи бюджетної установи поділяються на дві категорії, як показано на рис. 1.3.

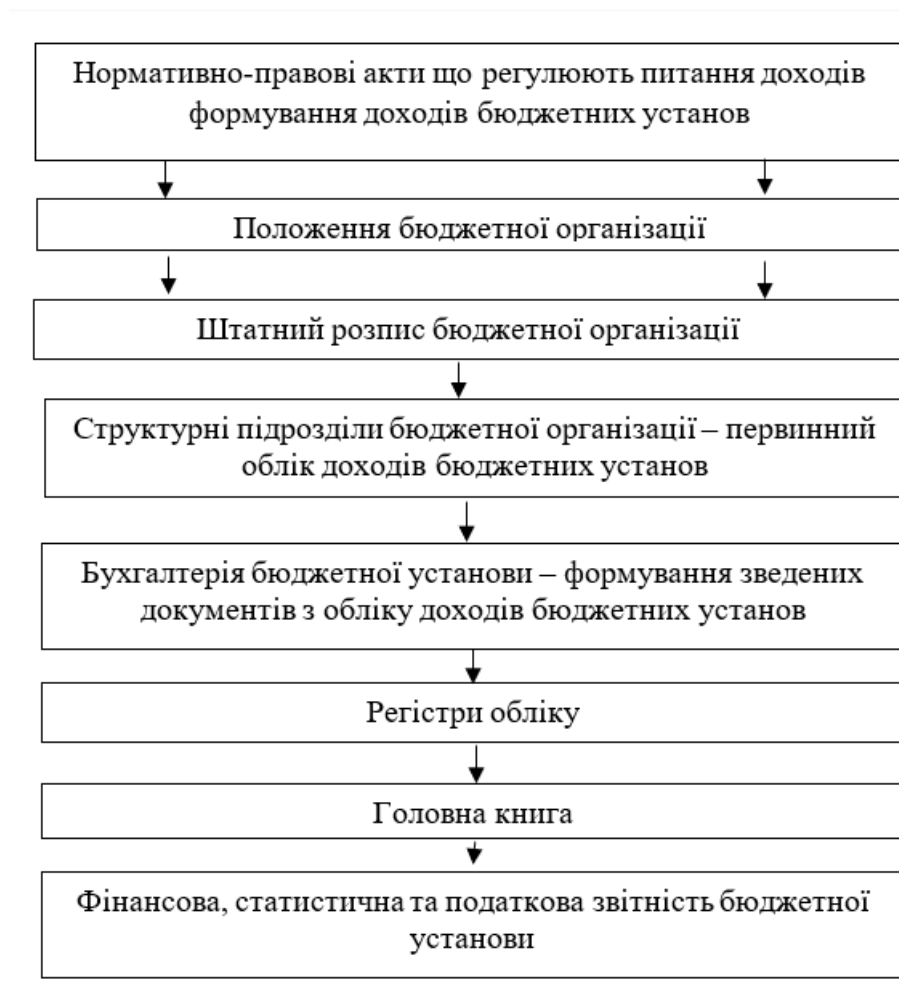

Рис. 1.3. Структура доходів бюджетних установ

Джерело: узагальнено автором

Основні джерела формування доходів бюджету включають оподаткування фізичних та юридичних осіб, платежі за використання природних ресурсів,

державне мито, доходи від приватизації державного майна, ліцензійні збори за право виробництва і продажу спиртних напоїв, надходження від проведення лотерей, реалізації державних облігацій, зовнішніх та внутрішніх позик тощо. Загальну структуру організації обліково-аналітичного забезпечення управління доходами бюджетної установи можна побачити на рис. 1.4.

Рис. 1.4. Загальна схема організації обліково-аналітичного забезпечення управління доходами бюджетних установ

Джерело: узагальнено автором

Створення обліково-аналітичного забезпечення для управління доходами бюджетної установи включає наступні етапи:

- Забезпечення відповідності нормативно-правових актів організації обліку в бюджетній установі;

- Збір та облік облікової та аналітичної інформації стосовно доходів бюджетної установи [18].

Система обліково-аналітичного забезпечення для управління доходами є важливою складовою загальної системи управління бюджетної установи.

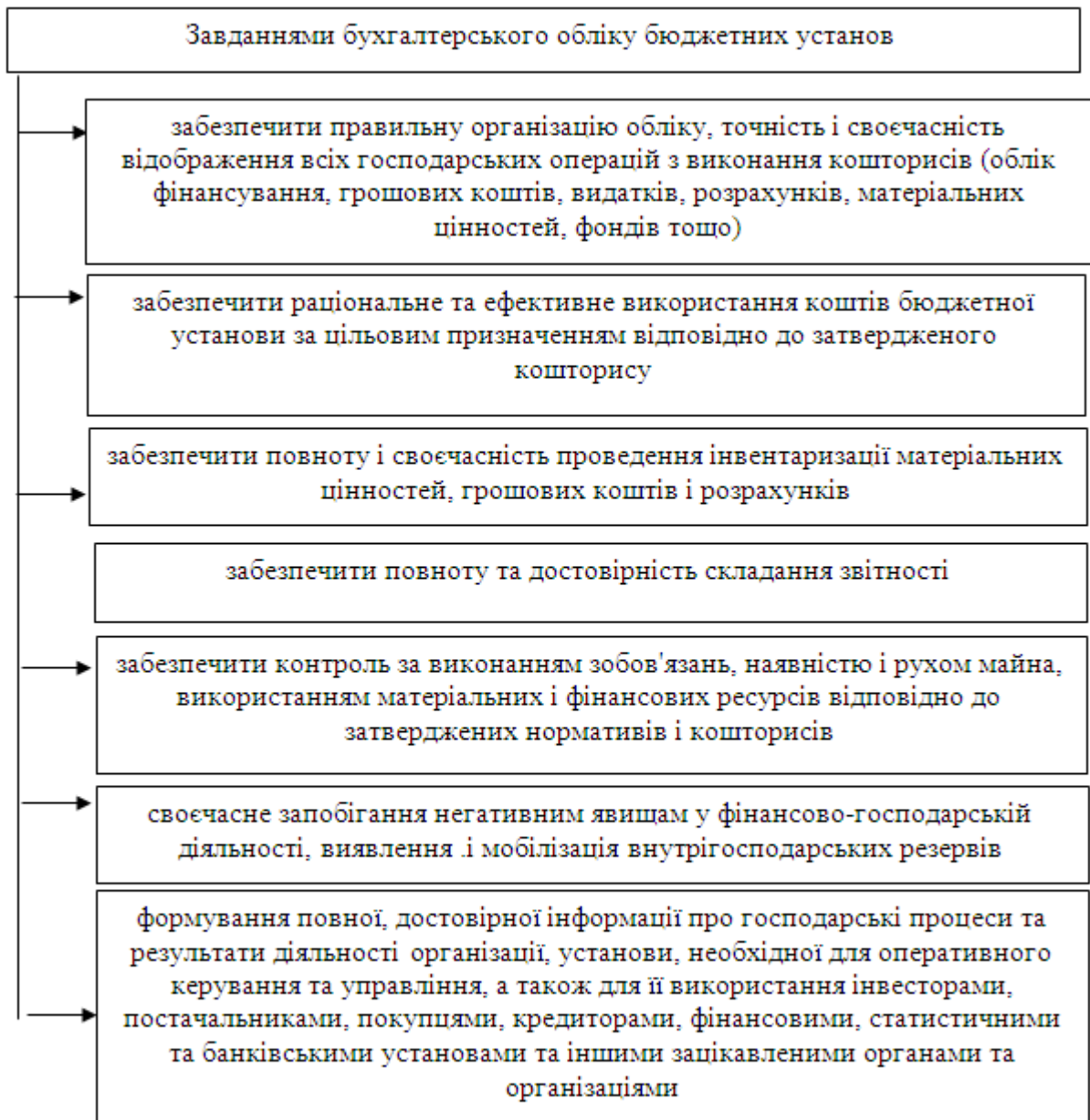
Метою обліково-аналітичного забезпечення для управління доходами є поліпшення та розвиток нових, більш ефективних інструментів для підготовки та представлення обліково-аналітичної інформації, яка відповідає потребам керівництва бюджетної установи для прийняття ефективних управлінських рішень та раціонального використання бюджетних коштів.

1.2. Організація обліку та контроль доходів

Діяльність бюджетної установи охоплює широкий спектр процесів та функцій, пов'язаних з управлінням бюджетними ресурсами та досягненням цілей, визначених для підтримки економічного та соціального розвитку. Ця діяльність включає в себе розроблення, виконання та контроль бюджетних програм, планування та аналіз фінансових показників, забезпечення фінансової дисципліни та відповідність до законодавства, а також здійснення контролю за витратами та фінансовим звітністю. Діяльність бюджетних установ також включає управління податковими та фінансовими ризиками, а також роботу зі звітністю перед опікунськими органами та суспільством в цілому.

До специфічних особливостей бюджетного обліку відносяться: моніторинг виконання бюджетних видатків; окремий облік касових і фактичних витрат; організація обліку з урахуванням різних статей бюджетної класифікації.

Завданнями бухгалтерського обліку в бюджетних установах є (рис. 1.5).

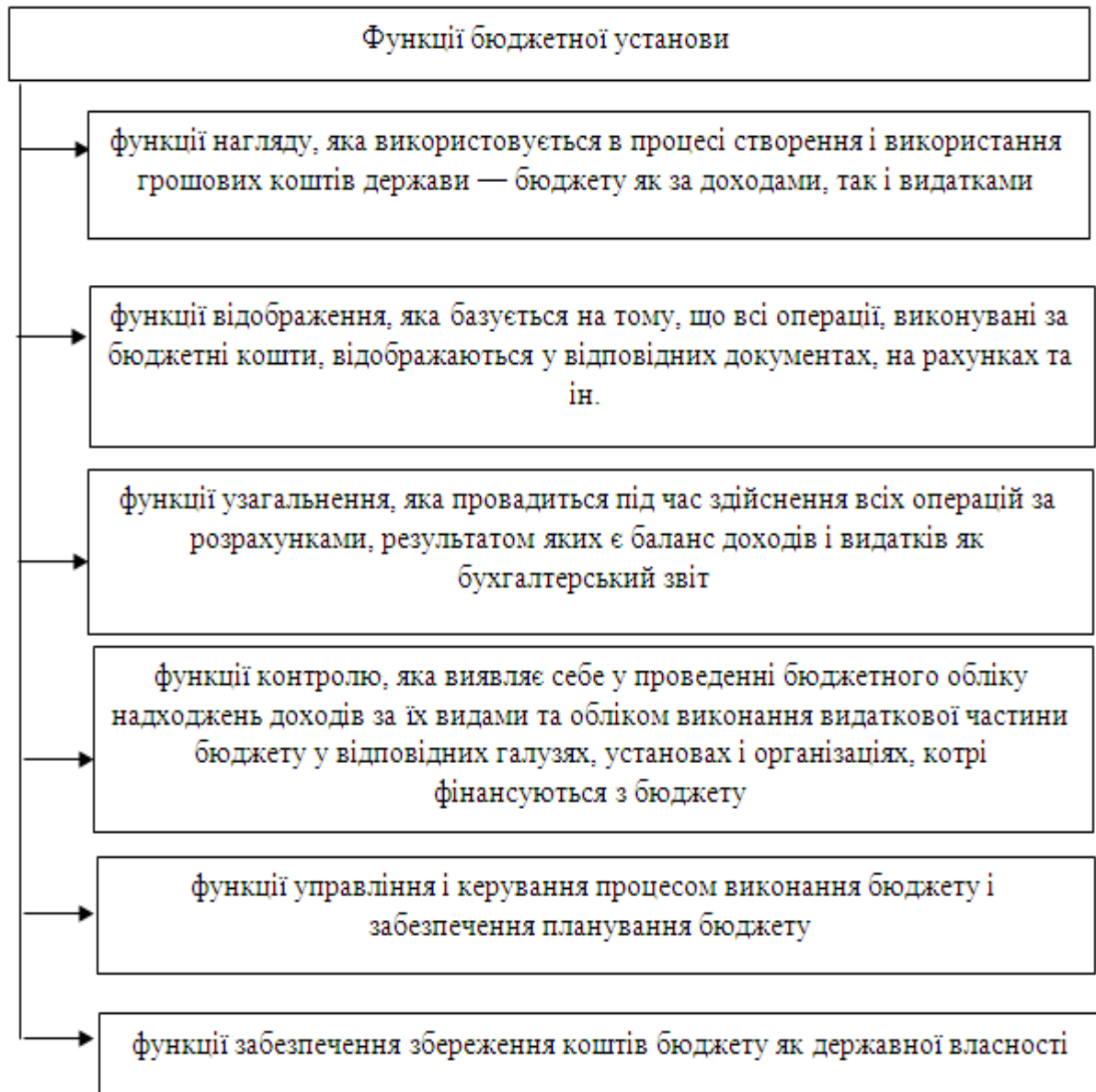

Рис. 1.5. Завданнями бухгалтерського обліку бюджетних установ

Джерело: узагальнено автором

Функції організації обліку в бюджетних установах узагальнено на рис. 1.6.

Для того, щоб доходи надходили вчасно та повністю, а бюджетні кошти використовувались згідно з призначенням, потрібно належним чином організувати бухгалтерський облік виконання бюджету [11].

Рис. 1.6. Функції бюджетної установи

Джерело: узагальнено автором

До об'єктів бюджетного обліку відносяться: доходи та видатки бюджету; грошові кошти в обороті; фонди та резерви, які формуються під час виконання бюджету; матеріальні цінності бюджетних установ та інше [12].

Принципи організації бюджетного обліку наведені у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Принципи організації бюджетного обліку

№ з/п	Принципи	Сутність принципів
1	Автономності	Полягає у відокремленості фінансових та матеріальних ресурсів установи як самостійної одиниці від аналогічних об'єктів власності керівників, працівників та інших організацій, що забезпечує дотримання фінансової дисципліни та збереження засобів господарювання
2	Безперервності (діяльності, що триває)	Розуміється реальність подальшої діяльності установи впродовж розумного періоду, якщо немає передумов для її ліквідації найближчим часом
3	Періодичності	Передбачає, що діяльність бюджетної установи умовно може бути поділена на періоди з метою складання фінансової звітності. Головним звітним періодом є календарний рік. Проміжні облікові періоди визначаються кварталами, місяцями.
4	Єдиного грошового вимірника	Принцип наголошує на превалюванні грошового вимірника над трудовим, натуральним.
5	Історичної собівартості	Активи обліковуються за первісною вартістю - вартістю придбання, спорудження та виготовлення. До історичної собівартості не включаються видатки на транспортування, налагодження та пуск. Ці видатки, а також видатки з капітального ремонту, відносяться на фактичні видатки установи.
6	Нарахування та відповідності доходів і витрат	Доходи записуються тоді, коли вони нараховані, видатки – тоді, коли вони сталися
7	Повноти висвітлення	Суцільне висвітлення господарської діяльності установ реалізується: у завершеності фінансової звітності; у розшифруваннях до показників фінансової звітності
8	Обачності (обережності)	Доходи враховуються тоді, коли можливість їх отримання стає досить реальною, а видатки – тоді, коли можливість їх здійснення є досить імовірною подією. Обережність дає змогу уникнути переоцінювання доходів та недооцінювання видатків
9	Превалювання сутності над формою	Поділ операцій на істотні і неістотні є суб'єктивним. До істотних відносять операції, в результаті яких змінюється фінансове становище суб'єкта господарювання. Оскільки бюджетний облік є повністю регульованим з боку держави, вибір критерію визначення істотності є формальним і зводиться до додержання нормативів та обмежень, установлених інструктивними матеріалами.
10	Постійності	Сутність полягає в незмінності облікової політики, принципів, методів та процедур, прийнятих методологією відбиття господарських операцій. Зміни можливі лише за умов, передбачених відповідними положеннями.

Джерело: узагальнено автором

Організація обліку в бюджетних установах – це систематичне та структуроване ведення обліку фінансової діяльності, включаючи доходи, витрати, розрахунки та інші фінансові операції відповідно до вимог бюджетного

законодавства. Це також включає контроль за витрачанням бюджетних коштів, ведення звітності та відповідність до фінансових нормативів. Організація обліку в бюджетних установах є важливою для забезпечення прозорості та раціонального використання бюджетних ресурсів.

1.3. Характеристика та аналіз господарської діяльності органів місцевого самоврядування

Краснопільська селищна рада є представницьким органом місцевого самоврядування, що захищає спільні інтереси громади села відповідно до Конституції України, Закону "Про місцеве самоврядування в Україні" та інших нормативно-правових актів. Термін повноважень становить чотири роки. Підприємство має статус юридичної особи відповідно до законодавства України.

Діяльність сільської ради базується на принципах правової рівності депутатів, колективного, вільного, та раціонального обговорення та вирішення питань, а також на регулярній звітності створених радою органів перед радою і населенням. Рада та її органи здійснюють свою діяльність відкрито та прозоро, широко залучаючи громадян до участі в своїй роботі. Вони уважно розглядають пропозиції громадян, систематично інформують населення про свою діяльність, рішення, та процес їх виконання.

Краснопільська сільська рада включена до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України. Реєстр ведеться з метою забезпечення єдиного державного обліку та ідентифікації суб'єктів господарювання, їх класифікації для отримання інформації у формалізованому вигляді та удосконалення статистичного обліку суб'єктів та створення реєстрів респондентів статистичних спостережень.

Для того, щоб мати уяву про фінансовий стан бюджетної установи в першу чергу проведемо аналіз його балансу (табл. 1.2 та 1.3).

Таблиця 1.2

**Аналіз динаміки активів Краснопільської сільської ради за 2020-2022 рр.,
грн.**

Показники	Роки			Відхилення 2022 р. до 2020 р.	
	2020	2021	2022	+/-	%, рази
I. Нефінансові активи					
Основні засоби	8420545	13237439	12717281	4296736	151,0
Первісна (переоцінена) вартість	24099514	52295378	52711961	28612447	У 2,2 р.
Знос	15678969	39057939	39994680	24315711	У 2,6 р.
Незавершене капітальне будівництво	8114763	2061516	2061516	-6053247	25,4
Запаси	909177	1888009	2865355	1956178	У 3,2 р.
Усього за розділом I	17444484	17186964	17644152	199668	101,1
II. Фінансові активи					
Поточна дебіторська заборгованість					
за розрахунками за товари, роботи, послуги	-	16683	-	-	-
за розрахунками із соціального страхування	19923	52221	-	-	-
інша поточна дебіторська заборгованість	12128	21920	-	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти розпорядників бюджетних коштів та державних цільових фондів в національній валюті	83176	216900	257796	174620	У 3,1 р.
Усього за розділом II	115227	307724	257796	142569	У 2,2 р.
Разом	17559712	17494688	17901948	342236	101,9

Джерело: розраховано автором за даними фінансової звітності Краснопільської сільської ради

З проведеного аналізу складу активів установи можна зробити висновок про те, що в 2022 році в порівнянні з 2020 роком збільшилась сума активів на 342236 грн. або на 1,9 %. Це відбулося за рахунок збільшення суми фінансових активів за досліджуваний період на 142569 грн, або у 2,2 р., а саме суми грошові кошти та їх еквіваленти розпорядників бюджетних коштів та державних цільових фондів на 174620 грн, або у 3,1 р.

При цьому вартість нефінансових активів збільшилась на 199668 грн, або на 1,1 %, зокрема за рахунок збільшення суми запасів на 1956178 грн. або у 3,2 %.

Таблиця 1.3

**Аналіз динаміки джерел формування майна Краснопільської сільської ради
за 2020-2022 рр., грн.**

Показники	Роки			Відхилення 2017 р. до 2016 р.	
	2020	2021	2022	+/-	%, рази
I. Власний капітал та фінансовий результат					
Внесений капітал	8420545	13237439	12717281	4296736	151,0
Фінансовий результат	1003650	2143512	3118371	2114721	У 3,1 р.
Цільове фінансування	8114763	2061516	2061516	-6053247	25,4
Усього за розділом I	17538958	17442467	17897168	358210	102,0
II. Зобов'язання					
Поточні зобов'язання:					
за платежами до бюджету	4067	1687	-	-	-
за розрахунками за товари, роботи, послуги	-	-	3334	-	-
за розрахунками з оплати праці	16707	50534	-	-	-
інші поточні зобов'язання	-	-	1446	-	-
Усього за розділом II	20754	52221	4780	-15974	23,0
БАЛАНС	17559712	17494688	17901948	342236	101,9

Джерело: розраховано автором за даними фінансової звітності Краснопільської сільської ради

Відповідно до даних табл. 1.3 вартість джерел формування майна Краснопільської сільської ради порівнюючи період 2020-2022 рр. збільшилась 342236 грн. або на 1,9 %. Це відбулося за рахунок збільшення суми власного капіталу та фінансового результату на 358210 грн, або на 2,0 %.

В сучасних умовах господарювання важливого значення набуває питання удосконалення методики складання та виконання кошторису доходів та видатків бюджетної установи. З метою підвищення оперативності та аналітичності системи управління необхідно впорядкувати та уніфікувати процес документування господарських операцій з урахуванням новітніх розробок програмного забезпечення, які дадуть можливість оперативно та ефективно обробляти інформацію на електронних носіях.

Проаналізуємо показники діяльності Краснопільської сільської ради, дані представлено в табл. 1.4

Таблиця 1.4

Аналіз діяльності Краснопільської сільської ради за 2020-2022 роки

Показники	Роки			Відхилення 2022 до 2020 рр.	
	2020	2021	2022	+/-	%
ДОХОДИ					
<i>Доходи від обмінних операцій</i>					
Бюджетні асигнування	30329275	51129024	47268233	16938958	155,9
Доходи від надання послуг (виконання робіт)	61842	147610	42616	-19226	68,9
Доходи від продажу активів	437	7395	-		
Інші доходи від обмінних операцій	10187	20834	17984	7797	176,5
Усього доходів від обмінних операцій	30401741	51304863	47328833	16927092	155,7
<i>Доходи від необмінних операцій</i>					
Інші доходи від необмінних операцій	41227	469844	631505	590278	1531,8
Усього доходів від необмінних операцій	3164570	469844	63105	-3101465	2,0
Усього доходів	33566311	51774707	47960338	14394027	142,9
ВИТРАТИ					
<i>Витрати за необмінними операціями</i>					
Витрати на виконання бюджетних програм	30015296	49885135	46472516	16457220	154,8
Витрати на виготовлення продукції (надання послуг, виконання робіт)	64455	576630	33341	-31114	51,7
Інші витрати за обмінними операціями	20783	8942	681	-20102	3,3
<i>Витрати за необмінними операціями</i>	30100534	50470707	46506538	16406004	154,5
Трансферти	3123343	-	-		
Інші витрати за необмінними операціями	82628	164138	199816	117188	У 2,4 р.
Усього витрат за необмінними операціями	3205971	164138	199816	-3006155	6,2
Усього витрат	33306505	50634845	46706354	13399849	140,2
Профіцит/дефіцит за звітний період	259806	1139862	1253984	994178	У 4,8 р.

Джерело: розраховано автором за даними фінансової звітності Краснопільської сільської ради

Аналізуючи дані таблиці, можна зробити висновок, що порівнюючи 2020-2022 роки показники діяльності Краснопільської сільської ради змінилися. Так, загальна сума доходів протягом 2020-2022 рр. збільшилася на 14394027 грн. або на 42,9 %, а загальна сума витрат збільшилася на 13399849 грн або на 40,2 %.

Проаналізуємо показники діяльності Краснопільської сільської ради, дані представлено в табл. 1.5.

Таблиця 1.5

Аналіз елементів витрат за необмінними операціями Краснопільської сільської ради за 2020-2022 роки

Показники	Роки			Відхилення 2022 до 2020 рр.	
	2020	2021	2022	+/-	%, раз
Витрати на оплату праці	20562958	36410408	33792644	13229686	164,3
Відрахування на соціальні заходи	4549223	8181406	8258471	3709248	181,5
Матеріальні витрати	4189085	4720896	3456251	-732834	82,5
Амортизація	778485	1149055	998491	220006	128,3
Інші витрати	20783	8942	681	-20102	3,3
Усього	30100534	50470707	46506538	16406004	154,5

Джерело: розраховано автором за даними фінансової звітності Краснопільської сільської ради

Провівши аналіз елементів витрат за необмінними операціями Краснопільської сільської ради за 2020-2022 роки можна зробити висновок, що загальна сума витрат збільшилася на 16406004 грн, або на 54,5 % за рахунок збільшення суми та суми витрат на оплату праці на 13229686 грн, або на 64,3 % та суми відрахувань на соціальні заходи на 8258471 грн або на 81,5 %.

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ДОХОДІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

2.1. Завдання і роль системи обліку і контролю доходів в органах місцевого самоврядування

Система обліку доходів в органах місцевого самоврядування – це сукупність методів, процедур, технік та інформаційних систем, що застосовуються для збору, обробки, контролю та звітування про всі доходи, що надходять до бюджету місцевої громади. Ця система має спрямовуватися на забезпечення точного та надійного обліку всіх фінансових потоків в межах органів місцевого самоврядування, включаючи податки, збори, дотації, штрафи та інші види доходів. Основна мета системи обліку доходів – це забезпечення ефективної фінансової управління та здійснення контролю за використанням обсягів фінансових ресурсів для задоволення потреб місцевої громади, розвитку і фінансування різних проектів та програм.

Система обліку доходів в органах місцевого самоврядування має на меті забезпечити ефективне відстеження та контроль за всіма надходженнями та доходами, які надходять до бюджету місцевої громади. Ця система включає в себе наступні компоненти:

1. Всі доходи мають бути чітко зареєстровані та документально оформлені. Це охоплює податки, збори, штрафи, дотації та інші види фінансових потоків.
2. Система обліку повинна забезпечити стеження за рухом коштів, виявлення та аналіз змін у доходах, виявлення та усунення можливих витоків.
3. Підготовка фінансових звітів про доходи, в тому числі формування щоквартальних, щорічних та інших обов'язкових звітів перед контролюючими органами.

4. Реалізація внутрішнього контролю за обліком доходів, щоб запобігти можливим помилкам або зловживанням. Це включає в себе регулярні перевірки, внутрішні аудити та визначення відповідальних осіб за облік доходів.

5. Розроблення внутрішніх стандартів та процедур, які регулюють облік доходів та визначають правила їх обліку.

Ці компоненти допомагають забезпечити точний та надійний облік доходів в органах місцевого самоврядування.

Система контролю доходів в органах місцевого самоврядування – це сукупність закладених процедур, методів та інструментів, що застосовуються для забезпечення ефективного контролю за отриманням, реєстрацією, обліком і використанням доходів, які надходять до місцевого бюджету. Головна мета системи контролю доходів полягає в підтримці та забезпеченні відповідності різних процесів та процедур отриманню, зберіганню та використанню фінансових ресурсів, що спрямовані на розвиток і підтримку потреб місцевої громади. Дана система також передбачає внутрішній контроль, регулярні перевірки, аудити та звітність перед контролюючими органами для забезпечення прозорості та точності всіх фінансових операцій, пов'язаних з доходами місцевого бюджету.

Система контролю доходів в органах місцевого самоврядування має на меті забезпечити ефективний контроль за отриманням, реєстрацією та використанням доходів, що надходять до місцевого бюджету. Основні завдання цієї системи включають:

1. Здійснення постійного контролю за надходженням доходів до бюджету, виявлення та усунення можливих витоків або недоотримання коштів, визначення причин та вжиття заходів для їх усунення.

2. Реалізація внутрішнього контролю за процесами реєстрації доходів, визначення відповідальних осіб за виконання цих процесів, а також перевірка внутрішніх процедур та дотримання їх.

3. Здійснення контролю за відповідністю та достовірністю фінансової звітності щодо надходження доходів, регулярне проведення аудитів та перевірок для підтвердження цілісності та точності записів про доходи.

4. Забезпечення співпраці з контролюючими органами, які забезпечують зовнішній контроль за фінансовою діяльністю та доходами органів місцевого самоврядування.

5. Виявлення будь-яких порушень у контролі доходів та реагування на них шляхом прийняття відповідних заходів, включаючи проведення розслідування, покарання винних осіб та впровадження виправних заходів.

В цілому, система контролю доходів в органах місцевого самоврядування спрямована на забезпечення прозорості, ефективного управління та використання доходів, які надходять до місцевого бюджету.

2.2. Облік доходів в органах місцевого самоврядування

Організація первинного обліку виступає важливою складовою бухгалтерського обліку, що забезпечує безперервну та планомірну роботу облікових служб бюджетних установ. Вона сприяє ефективному функціонуванню бухгалтерської системи та всієї установи. Сформування облікової політики бюджетної установи є ключовим етапом організації облікового процесу. Ця політика відіграє важливу роль у створенні облікової інформації та забезпеченні нею управління бюджетною установою. Таким чином, облікова політика несе на собі функціональне навантаження поряд з іншими завданнями. Основні аспекти облікової політики бюджетної установи докладно розглянуті з різних боків у табл. 2.1, що сприяє розумінню її особливостей з різних поглядів.

Облікова політика містить ряд складових, включаючи соціальний аспект, який передбачає узгодженість між бухгалтерським обліком та показниками фінансової звітності для задоволення потреб користувачів інформації; економічний та юридичний аспекти, які визначають основу для формування облікової політики і забезпечують оптимальну інформацію для управління, а також застосування нормативних актів для вирішення можливих конфліктних питань; інформаційний

Таблиця 2.1

Характеристика основних аспектів облікової політики

Аспекти	Характеристика
Соціальний	створення соціальних гарантій для захисту зовнішніх користувачів шляхом забезпечення єдності інтерпретації даних бухгалтерського обліку та показників фінансової звітності
Економічний	економічний ефект від облікової політики виявляється в оптимальному забезпеченні інформацією для управління, скороченні обсягів документообігу, підвищенні дієвості внутрішнього контролю
Психологічний	за допомогою елементів облікової політики та за умови конкретизації вимог до характеру необхідних даних досягається найбільш повне та ефективне забезпечення інформацією всіх рівнів управління
Інформаційний	сталість та гласність облікової політики дозволяє на її основі будувати прогнози майбутнього стану об'єкта, наявність диспозицій дозволяє забезпечити необхідним масивом даних для побудови моделей прийняття рішень
Юридичний	використання для усунення невизначеностей у нормативних актах з бухгалтерського обліку та у якості письмових доказів при вирішенні господарських спорів, конфліктів з контролюючими органами
Біхевіористичний	використання свободи дій в питаннях організації обліку для створення дієвої системи бухгалтерського обліку в установі, яка забезпечить дотримання інтересів розпорядника коштів

Джерело: узагальнено автором за [50; 54]

та психологічний аспекти, спрямовані на забезпечення всіх рівнів управління і побудову моделей для ухвалення рішень.

Формування облікової політики є важливим етапом первинної організації облікового процесу. У вітчизняній практиці облікова політика виступає як нормативний документ у вигляді наказу про облікову політику. Цей документ спрямований на узгодження облікового процесу та досягнення головних цілей, які ставить перед собою суб'єкт господарювання незалежно від форми власності та сфери діяльності. Процедуру складання цього документа встановлює керівник бухгалтерської служби та регулюють спеціальні нормативно-правові акти.

Кожна бюджетна установа має можливість обрати найбільш прийнятний для неї варіант формування облікової політики, враховуючи конкретні умови своєї діяльності, що гарантує ефективний контроль над використанням бюджетних

коштів. Тому, основні риси облікової політики бюджетної установи відображені на рис. 2.1.

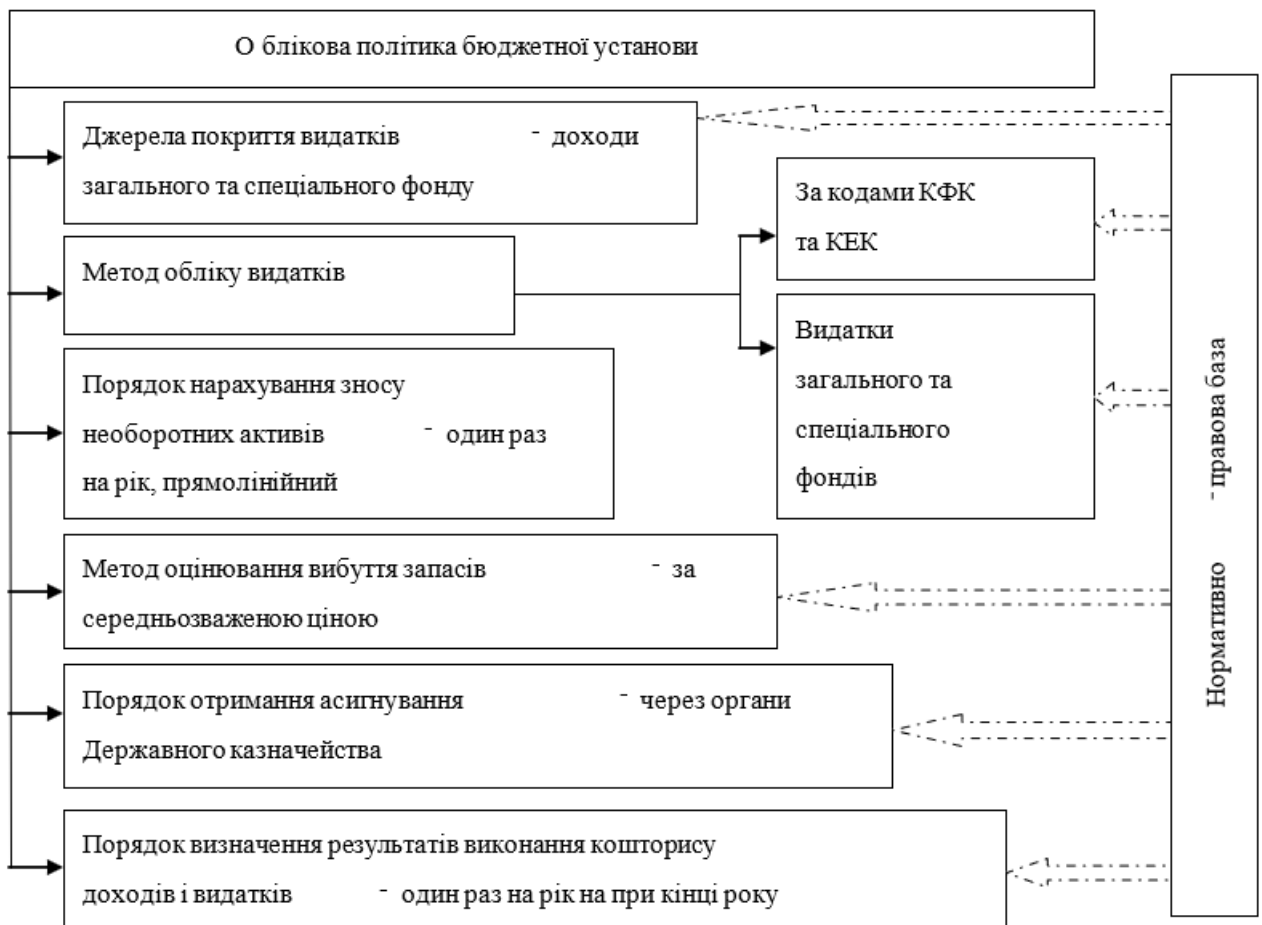

Рис. 2.1. Зміст облікової політики бюджетних установ

Рационально розроблена облікова політика дозволяє бюджетним установам сформулювати ефективну систему організації бухгалтерського обліку, що в свою чергу надає можливість керівництву робити обґрунтовані управлінські рішення, аналізувати роботу установи та контролювати цільове використання засобів.

Організація облікової політики бюджетної установи спрямована на встановлення та використання найефективніших методів бухгалтерського обліку для якісного планування кошторису та складання фінансової звітності.

Бухгалтерський облік у бюджетних установах є системою контролю за рухом бюджетних та позабюджетних коштів, яка ґрунтується на міжнародно визнаних

принципах, виконує управлінські, контрольні та інформаційні функції, але має свої особливості.

Бюджетні установи є юридичними особами і мають власну систему обліку, спрямовану на фіксацію витрат у процесі надання нематеріальних послуг, а не на узгодження витрат та отримання прибутку. Результат діяльності бюджетних установ визначається виконанням кошторису доходів та видатків, які поділяються на загальний та спеціальні фонди.

У згідності з Планом рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі доходи розпорядників бюджетних коштів обліковуються відповідно до пасивних рахунків 7-го класу "Доходи". Облік доходів ведеться накопичувальним підсумком протягом бюджетного року на пасивних рахунках класу 7 "Доходи". На кінець звітного періоду доходи обліковуються на рахунку 5511 "Фінансовий результат виконання кошторису звітного періоду" (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Рахунки бухгалтерського обліку доходів

70	Доходи за бюджетними асигнуваннями		
	7011	Бюджетні асигнування	
71	Доходи від реалізації продукції (робіт, послуг)		
	7111	Доходи від реалізації продукції (робіт, послуг)	
	7112	Дохід від оприбуткування активів, раніше не врахованих в балансі	
72	Доходи від продажу активів		
	7211	Дохід від реалізації активів	
73	Фінансові доходи		
	7311	Фінансові доходи розпорядників бюджетних коштів	
74	Інші доходи за обмінними операціями		
	7411	Інші доходи за обмінними операціями	
75	Доходи за необмінними операціями		
	7511	Доходи за необмінними операціями	
	7512	Трансферти	

Джерело: узагальнено автором за [47]

Основні бухгалтерські проведення з обліку доходів подано в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Основні бухгалтерські проведення з обліку доходів за обмінними та необмінними операціями в Краснопільській сільській раді

Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, млн. грн
<i>Облік доходів за обмінними операціями</i>			
Нарахування суми надходжень від реалізації робіт, послуг, виробів і продукції	2111, 6212	7111	182551
Оприбуткування раніше не врахованих на балансі основних засобів, які виявлені в результаті інвентаризації та будуть використовуватися для потреб установи	10 7112	7112 5111	125
Нарахування доходів від реалізації активів	2117	7211	15095
Нараховано плату за оренду майна	2117	7411	15244
<i>Облік доходів за необмінними операціями</i>			
Відображено дохід від безоплатно отриманих нематеріальних активів (крім внутрішнього переміщення в межах органу, уповноваженого управляти об'єктами державної (комунальної) власності)	2311	7511	1230
Отримання спонсорських, благодійних внесків та іншої гуманітарної допомоги	2211, 2311, 2313	7511	239

Джерело: узагальнено автором за [47]

Отже, зробивши аналіз, можна зробити висновок, що облік доходів в Краснопільській сільській раді проводиться з використанням пасивних рахунків бухгалтерського обліку, згідно з Планом рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі. Це дозволяє раді ефективно контролювати та планувати використання бюджетних коштів та складати звітність. Така система обліку допомагає керівництву у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень та проведенні фінансового аналізу.

2.3. Контроль доходів в органах місцевого самоврядування

На сьогоднішній день однією з основних проблем бюджетних установ є недостатнє фінансування з бюджету держави. Це створює потребу не лише у плануванні, здійсненні та контролі доходів бюджетних програм, а й у керуванні їх

реалізацією. Одним з ефективних напрямків удосконалення системи управління бюджетними установами є впровадження системи внутрішнього контролю доходів з метою поліпшення фінансової діяльності установи.

Внутрішній контроль відіграє важливу роль у системі фінансового контролю загалом. Цей вид контролю допомагає виявляти порушення у використанні та управлінні державними фінансами, особливо в формуванні та розподілі доходів, що отримують бюджетні установи. Оскільки у внутрішньому контролі доступна вся інформація, він є більш надійним, і всі сторони зацікавлені в його ефективності: керівництво установи, працівники та навіть контролюючі органи.

Згідно з частиною 3 статті 26 Бюджетного кодексу України, внутрішній контроль у бюджетному процесі – це комплекс заходів, які застосовуються керівниками для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів у відповідності до встановлених мети, завдань, планів і вимог, що стосуються діяльності бюджетної установи [5].

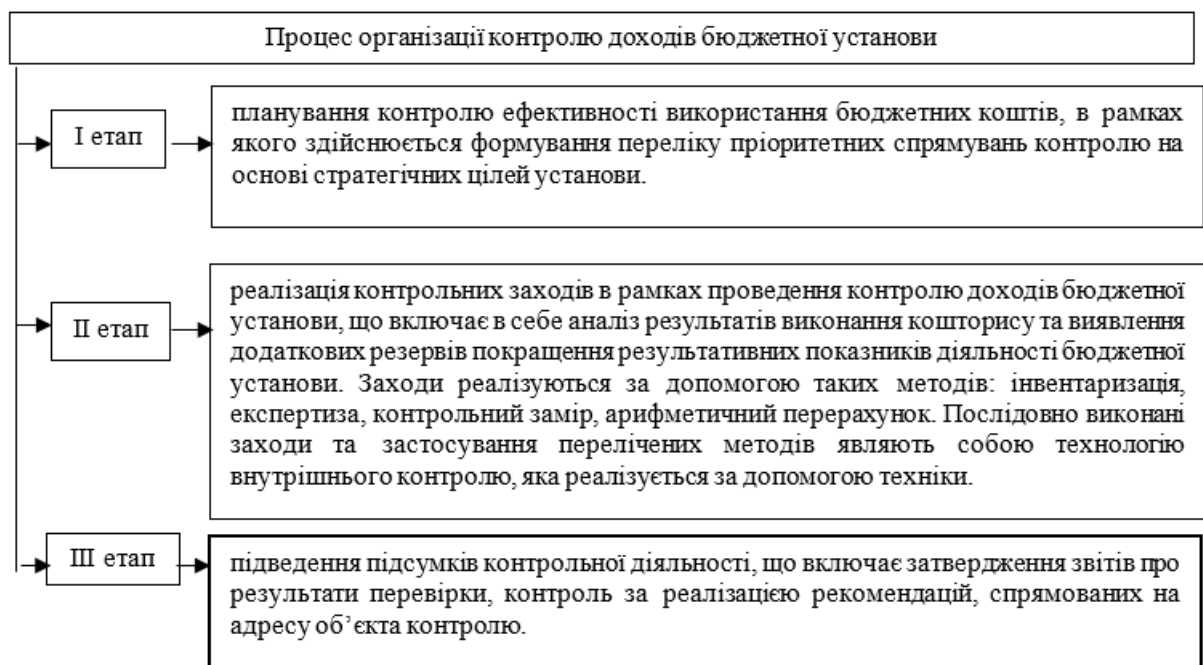
У своїх дослідженнях Бунда О.М. підкреслює, що ефективність системи внутрішнього контролю бюджетної установи безпосередньо залежить від організації системи інформаційних потоків. Зокрема, велику увагу слід звернути на графіки документообігу, і це значно підвищить швидкість представлення відповідної інформації та допоможе виявити проблемні моменти у формуванні управлінських звітів [4]. За визначенням Футоранської Ю.М., внутрішній контроль - це система заходів, що визначені управлінським персоналом підприємства та здійснюються всіма працівниками у процесі виконання своїх обов'язків з забезпечення та реалізації господарських операцій [55].

Внутрішній контроль бюджетної установи – це спосіб організації роботи, у якому всі працівники, до певної міри, беруть участь для досягнення результатів виконання бюджетної програми. Він може включати в себе чітку розподілених відповідальностей і повноважень, які прописані у посадових інструкціях для всіх працівників установи, а також принципи та методи діяльності, такі як ведення

рахунків, санкціонування платежів, документообігу та складання бюджетної та фінансової звітності.

Організація внутрішнього контролю - це система заходів, яка проводиться компетентним суб'єктом внутрішнього контролю з метою виконання покладених завдань та досягнення визначеної керівництвом мети. Основою організації внутрішнього контролю є суб'єкти, об'єкти, види, форми, методи, принципи, техніка, технологія внутрішнього контролю та інші відповідні елементи [13].

Процес організації контролю доходів бюджетної установи представлено на рис. 3.2.

Рис. 3.2. Процес організації контролю доходів бюджетної установи

Отже, у результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що контроль над доходами є одним із пріоритетних завдань у діяльності бюджетних установ. Процес контролю доходів у бюджетних установах є складним через певні особливості, що впливають з принципів кошторисно-бюджетного фінансування, а також великій кількості джерел інформації щодо розподілу та перерозподілу коштів, передбачених у кошторисі відповідної бюджетної установи.

Ми пропонуємо деталізувати синтетичний рахунок 7011 "Бюджетні асигнування" шляхом введення наступних аналітичних рахунків:

70110 "Бюджетні асигнування з державного бюджету"

70111 "Бюджетні асигнування з місцевого бюджету" [47].

Основні напрями удосконалення обліку в Краснопільській сільській раді передбачають:

- створення єдиної нормативно-правової бази, адаптованої до міжнародних стандартів та вимог, для вибору оптимальної форми ведення обліку та відображення цього в наказі про облікову політику;
- надання бюджетній установі можливості відображати у наказі про облікову політику невизначені питання, які залишаються незрегульованими на законодавчому рівні, в умовах реформування бухгалтерського обліку.

З метою удосконалення організації аналітичної роботи за виконанням кошторису, пропонується замінити процес обробки та систематизації первинних документів, який здійснюється працівниками бухгалтерії, на використання спеціалізованих новітніх програм. Це дозволить ефективно та оперативно обробляти інформацію на електронних носіях.

У сучасних умовах господарювання стрімко зростають обсяги платних послуг, які надаються бюджетними установами, зокрема для поповнення доходів спеціального фонду кошторисів. Актуальним є завдання впровадження ефективної системи внутрішнього аудиту та підгонки його методики під діяльність бюджетних установ в умовах реформування та поглиблення інтеграційних процесів в економіці України.

Для Краснопільської сільської ради, яка отримує фінансування безпосередньо з державного або місцевого бюджетів, а також одержує кошти з інших спеціальних джерел, внутрішній аудит є необхідним інструментом внутрішнього контролю всіх напрямків життєдіяльності та функціонування суб'єкта господарювання. Проведення внутрішнього аудиту в бюджетних установах передбачає не лише порівняння витрат з отриманими доходами, але й

активний пошук ефективного використання коштів та жорсткий контроль за витратами.

Отже, внутрішній аудит має бути розглянутий як окремий підрозділ організації і не входить до складу підрозділів з обліку, управління і економіки. При цьому структура та організація роботи відділу внутрішнього аудиту впливають фактори, такі як організаційно-правова форма та розміри установи.

Сфера застосування фінансового аудиту та аудиту відповідності включає наступні напрями діяльності:

- оцінка законності та достовірності фінансової та бюджетної звітності, а також правильності ведення бухгалтерського обліку (фінансовий аудит);
- оцінка виконання установою вимог законодавства, планів, процедур та контрактів у сфері збереження активів, інформації та управління державним майном (аудит відповідності).

Забезпечення ефективного внутрішнього аудиту вимагає витрат на підбір та підготовку кваліфікованих фахівців з аудиту для бюджетних установ..

ВИСНОВКИ

Отримані результати в кваліфікаційній роботі в цілому вирішують поставлені завдання, що полягають в обґрунтуванні теоретичних, організаційно-методичних та практичних аспектів обліку доходів персоналу бюджетної установи:

1. Під час проведеного дослідження виявлено, що умови ринкової економіки потребують використання нових принципів, форм і методів управління в сфері діяльності бюджетних установ. Це призводить до підвищених вимог до об'єктивності економічної інформації, основним джерелом якої є бухгалтерський облік. Однією з основних проблем у реформуванні обліку в бюджетних установах є відсутність єдиної методології для розробки ефективних механізмів покращення системи обліку, враховуючи вимоги міжнародних стандартів. Також існує недостатня розробленість питання переходу до єдиних методологічних засад, а також створення інформаційного забезпечення обліку загалом і обліку доходів бюджетної установи зокрема.

2. Бюджетні установи, як органи державної влади, місцевого самоврядування та організації, що були створені ними та повністю фінансуються з державного або місцевого бюджету, вважаються некомерційними організаціями.

3. Доходи бюджетних установ мають свою специфіку: їх можна розділити на доходи загального та спеціального фондів, формування яких регулюється окремими нормативними актами. Видатки та витрати бюджетних установ відображають облік джерел їх забезпечення, враховуючи згадані фонди (загального та спеціального), а також характеризують економічні категорії, що визначають специфіку господарської діяльності бюджетних установ.

4. Інформаційне забезпечення – це систематична робота щодо збору, реєстрації, обробки, збереження та пошуку інформації з метою використання для управління. Метою інформаційного забезпечення є надання учасникам контрольного процесу актуальної інформації про стан контролюваного об'єкта та його відповідність нормативно-правовим актам. Інформацію розглядають як

документовані чи опубліковані відомості про події та явища у суспільстві, державі та природному середовищі.

5. Внутрішній контроль у Краснопільській селищній раді є інструментом управління, який дозволяє провести перевірку виконання завдань органами державного і комунального сектору. Метою цього процесу є забезпечення впевненості керівництва в досягненні необхідного рівня ефективності та результативності, достовірності фінансової, статистичної та управлінської звітності, а також виконання вимог законодавства та внутрішніх норм і правил.

6. У сучасних умовах процес фінансування бюджетних установ не є ідеальним і потребує суттєвих покращень. Бюджетні установи отримують фінансування на основі кошторисної форми бюджету. Кошторисне фінансування означає виділення коштів для утримання закладів, установ і організацій, здійснення певних програм та проведення заходів на основі спеціального фінансового документа, який називається кошторисом.

7. Формування системи облікової інформації для управління охоплює взаємополучення даних бухгалтерського та управлінського обліку, облікової політики, організації обліку на підприємстві і управлінської звітності. Загалом, така система включає ряд показників, які оцінюють витрати, собівартість і формування фінансових результатів з метою ухвалення оптимальних управлінських рішень.

8. Під час проведеного дослідження ми запропонували деталізувати синтетичний рахунок 7011 “Бюджетні асигнування” за допомогою наступних аналітичних рахунків: 70110 “Бюджетні асигнування з державного бюджету” та 70111 “Бюджетні асигнування з місцевого бюджету”. Основні напрями вдосконалення обліку в Краснопільській сільській раді передбачають: утворення єдиного нормативно-правового забезпечення, адаптованого до міжнародних стандартів та вимог; обрання оптимальної форми обліку та його відображення в положенні про облікову політику; при реформуванні бухгалтерського обліку бюджетна установа повинна враховувати у положенні про облікову політику невизначені питання, що залишаються без вирішення на законодавчому рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Анікеєва А. В. Контроль за формуванням і використанням кошторису бюджетної установи. *Управління розвитком*. 2014. № 177. С. 142-144.
2. Артеменко Н.В. Сучасні підходи до визначення облікової політики установ держав ногосектору. *Вісник НТУ «Харківський політехнічний інститут»*. 2017. № 45 (1266). С. 56-59.
3. Атамас П. Й. Облік у бюджетних установах: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] Київ : Центр учбової літератури, 2009. 288 с.
4. Бунда О.М., Гузенко О.М. Внутрішній контроль, як елемент запобігання порушень в обліку бюджетної установи. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2016. Вип. 1 (34). С. 3-19.
5. Бюджетний кодекс України Кодекс від 08.07.2010 р. № 2456-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
6. Вишнівецька А. А. Особливості аналізу діяльності бюджетних установ. *Управління розвитком*. 2014. № 4 (167). С. 146-149.
7. Владімірова Н. Напрями реформування державного фінансового контролю задля забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 16. С. 46–52.
8. Гільорме Т.В., Лень А.В. Організація обліку доходів бюджетних установ в умовах законодавчих змін. *Мукачівський державний університет. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2017. Випуск 10. С. 722-729
9. Горковенко І.В. Бухгалтерський облік бюджетних установ: стан та перспективи реформування. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Херсон, 2014. Вип. 9. Ч. 2. С. 176-179.
10. Горностаєва В. М. Облік позабюджетної діяльності бюджетних установ. *Фондовий ринок*. 2008. № 27. С. 28-29.
11. Дема Д. І. Формування місцевих бюджетів в умовах децентралізації влади. *Вісник ЖНАЕУ*, 2017. № 2 (62), т. 2. С. 68-75.

12. Джога Р. Т. Бухгалтерський облік у бюджетних установах [Текст] : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2001. 250 с.
13. Дікань Л. В., Дейнеко Є. В. Організація внутрішнього контролю в бюджетній установі: прикладний аспект питання. *Бізнесінформ*. 2013. №10. С.296-300.
14. Дікань Л. Контроль у бюджетних установах: підручник. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2010. 408 с.
15. Дорошенко О. Класифікація доходів бюджетних установ: гармонізація вітчизняного законодавства у контексті модернізації бухгалтерського обліку в державному секторі України. *Галицький економічний вісник*. 2012. № (38). с.144-151
16. Дорошенко О. Контроль господарської діяльності бюджетних установ в умовах модернізації державних фінансів України: монографія. Рівне: НУВГП, 2012. 294 с.
17. Ермішова С. В. Внутрішній аудит в системі державного фінансового контролю. *Економіка і організація управління*. 2008. №3. С.149-158.
18. Єршова Н. Ю. Методичні підходи до аналізу виконання кошторису видатків бюджетними установами. URL: <http://www.kpi.kharkov.ua/>.
19. Іваськевич Х.І. Аналіз особливостей фінансового контролю діяльності бюджетних установ в Україні. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2018. Випуск 2-2 (45). С. 92-98.
20. Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету: наказ Міністерства фінансів України від 12.03.12 р. № 333. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12#Text>
21. Калінкін Д. Внутрішній аудит бюджетних установ в умовах реформування системи державного фінансового контролю: дис. ... канд. екон. наук. URL: http://www.hneu.edu.ua/web/public/moved/hneu/NAUKA/Vchenna_rada/2016/Kalinkin_D.V._Disertacia.pdf.

22. Канєва Т. В. Облік доходів і видатків спеціального фонду бюджетних установ. URL: http://librar.org.ua/sections_load.php?s=business_economic_science&id=3528].
23. Кладницька Т.А. Основні напрямки реформування системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності у бюджетній сфері. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2009. №6. Т1. - С. 156-159.
24. Левицька С.О. Фінансові результати діяльності одержувачів бюджетних коштів: економічна сутність, вітчизняна та міжнародна практика обліку. *Економічний аналіз*. 2008. № 2. С. 361-369.
25. Лемішовський В.І. Бюджетні установи: бухгалтерський облік та оподаткування: навчальний посібник. Львів: Інтелект-Захід, 2008. 1120 с.
26. Лень В.С. Облік доходів бюджетних установ за новим планом рахунків. URL: ekona.org.ua/repository/download/308.pdf
27. Лень В.С. Основний внутрішній нормативний документ бухгалтерії: назва та зміст. URL: <http://ekona.org.ua/repository/view/134/>.
28. Лень В.С. Політика бухгалтерського обліку в бюджетних установах: зміст та структура. *Вісник ЧНТУ. Серія економічні науки*. Чернігів: ЧНТУ, 2014. № 4. (76). С. 289-301.
29. Лень В.С. Облік у бюджетних установах : навчальний посібник. Чернігів: Десна Поліграф, 2016. 560 с.
30. Ловінська Л. Г. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі за економічним змістом у контексті запровадження нового плану рахунків. *Фінанси України*. 2016. № 1. С. 99-115.
31. Максимова В.Ф., Пеліпадченко Р.О. Концептуальні засади розвитку системи бухгалтерського обліку в бюджетних установах. *Економічний простір*. 2008. №16. с.33-40.
32. Мандрек А. Г. Ключові особливості обліку доходів спеціального фонду бюджетних установ та шляхи його удосконалення. URL: http://www.rusnauka.com/4_SND_2011/Istoria/1_79208.doc.htm

33. Марценяк Н.О. Реформування бухгалтерського обліку бюджетних установ: проблеми та перспективи. *Науковий вісник БДФА*. 2010. № 4. С. 346-351.
34. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку в державному секторі № 9 «Дохід від операцій обміну», затверджений Комітетом з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у 2001 році. URL: <http://www.ipsasb.org/>.
35. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку в державному секторі № 23 «Дохід від необмінних операцій (податки та трансферти)», затверджений Комітетом з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у 2001 році. URL: <http://www.ipsasb.org/>.
36. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку державного сектору. URL: <http://www.minfin.gov.ua>. – Міністерство фінансів України.
37. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 124 "Доходи" наказ Міністерства фінансів України 24.12.2010 № 1629. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15#Text>
38. Нечипорук Н.В. Спеціальний фонд бюджетних установ: планування і формування. *Економічний аналіз*. 2010. Випуск 6. – с. 131-134
39. Петрук О.М., Тищенко Т.Я. Бухгалтерський облік доходів спеціального фонду бюджетних установ органів статистики. *Вісник ЖДТУ*. 2007. № 3 (41). С. 88-97
40. Піхоцький В. Система державного фінансового контролю в Україні: концептуальні засади теорії та практики: дис. ... докт. екон. наук. URL: http://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/dis_pihotskyi.pdf
41. Податковий кодекс України Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
42. Позняковська Н. М. Подання у фінансових звітах суб'єктів державного сектору інформації про виконання бюджетів. *Вісник НУБГП*. 2013. № 1 (61). С.180-186.
43. Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторису бюджетних установ: Порядок, затверджений Постановою

Кабінету міністрів України від 28.02.2000 р. № 228. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1192-2021-%D0%BF#Text>

44. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р. №996–XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

45. Про затвердження деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку бюджетних установ Мінфін України; Наказ, План, Положення від 26.06.2013 № 611 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1214-13#Text>

46. Про затвердження деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку в державному секторі: наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2015 р. № 1219. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16/page#Text>

47. Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.13 № 1203 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14#Text>

48. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.93 №2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>

49. Реньова О. К., Позняковська Н. М. Сучасна класифікація доходів та витрат бюджетних установ. *Студентський вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2015. Випуск 2 (6). С. 204-206.

50. Романів М., Долбнєва Д. Необхідність та напрямки удосконалення системи державного фінансового контролю в Україні як вимога сьогодення. *ScienceRise*. 2016. № 2/1 (19). С. 35-38.

51. Свірко С.В. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: Методологія та організація: монографія. Київ: КНЕУ, 2006. 244 с.

52. Свірко С.В. Організація управлінського обліку в бюджетних установах: етап постановки та його складові. *Фінанси, облік і аудит*. 2014. Вип. 2(24). С. 235-250.

53. Свірко, С. В. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: Методологія та організація : монографія. Київ : КНЕУ, 2006. 244 с.
54. Сисак О.Б., Нашкерська М.М. Джерела формування спеціального фонду бюджетних установ. *Бухгалтерський облік, аналіз і аудит в системі інформаційного забезпечення підприємств: тези доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених*. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. С. 20-22
55. Сьомченко В.В. Теоретичні засади ідентифікації доходів та витрат у бюджетних установах. *Вісник Запорізького національного університету*. 2012. №1(13). с. 133-138.
56. Труш І. Державний фінансовий контроль в умовах економічних трансформацій. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 14. С. 141–144.
57. Футоранська Ю. М. Окремі аспекти державного регулювання у сфері внутрішнього фінансового контролю в Україні. *Фінансовий контроль*. 2009. № 2 (31). С. 20-24.
58. Цятковська О. Особливості обліку доходів і витрат суб'єктами державного сектору відповідно до НП(С)БОДС. URL: <http://ibo.tneu.edu.ua/index.php/ibo/article/viewFile/321/321>
59. Шаповал А.С. Методика економічного аналізу виконання кошторису бюджетних установ. *Молодий вчений*. 2016. № 3 (30). С. 234-238
60. Юргелевич С. Система державного фінансового контролю. *Фінанси України*. 2007. №4. С. 138–144.
61. Яковишина Н.А. Аналіз кошторису доходів і видатків бюджетної установи. URL: http://www.rusnauka.com/33_DWS_2013/Economics/7_150193.doc.htm

ДОДАТКИ